

ג ל י ר נ ר ת ל ע י ר ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
שנה שניה

פ ר ש ת ת צ ר ה (חש"ג) פרק כ"ט, ל"ח - מ"ד, ל. א - י.

- א. מה קשה למפרשים בפסוקים הבאים:
  - 1. לראב"ע ל"ח ד"ה וזה (שתי קושיות)
  - 2. לרש"י מ"ב " תמיד
  - 3. " מ"ו " לשכנו
  - 4. לראב"ע " " וידעו
  - 5. לרש"י בפרק ל.פ.ג ד"ה והיה
- ב. 1. מה טעם הזכיר הרמב"ם במנין המצוות מצות עשה ל יקר ת תמידיו ב.פ. פנחס (במדבר כ"ח א - ח) ולא כאן? (עין רש"י במדבר כ"ח ד. ד"ה את הכבש האחד, רמב"ן שם ב. ד"ה צו את בני ישראל עד ועל פל המדרש)
- 2. ראב"ע מ"ב ד"ה עולות תמיד לדורותיכם. מה דעתו בענין התמידים ומה הן הנוכחותיו? מהו הפסוק בפרשת תמידיו (ב.מ. כ"ח א - ח). ומסייע לו?
- ג. ר.ש.ר. הירש לפסוק מ"ב: לא אישיותו של משה רבנו כי אם מסירות הנפש של העם מביאו לידי קרבת אלוקים וכמו כן אל העם כלו ידבר בדברו אל משה! מה הרמז בפסוקנו לרעיון זה?
- ד. טעם מזבח הקטרת. ל.א.י-י.)

רמב"ם מורה נבוכים ג. מ"ה: "... וכאשר היו שוחטין במקום המקודש בהמות רבות בכל יום ומחתיכין בו בשר ורוחצין בו הקרב והכזעים אין ספק שאלו היו מניחין אותו על זה הענין היה ריחו כריח מקומות רבשר. מפני זה צוה בו להקטיר הקטרת ב? פעמים ביום להיטיב ריחו וריח העובד בו ... וזה ג"כ ממה שמעמ ד יראת המקדש. אבל אם לא היה לו ריח ט ב, כל שכן אם היה לו שכנגדו היה מביא בלב האדם הפך ההגדלה, כי הנפש תתרחב מאד לריח הטוב ותטה אליו ותתרחק מן הריח הרע ותברח ממנו.

אברבנאל: "... יהיו כהיכל ג' כלים: השולחן המנורה ומזבח הקטרת לרמז ששומר התורה והמצוות (הארון) ג' מיני שכר יושפעו עליו מאת בעל החסד והרחמים. האחד השכר הגופני העשר והכבוד ולזה היה רומז השולחן ... ושכר הב' הוא החכמה והמדע ... והמנורה היתה רומזת לזה ... והשכר הג' הנמשך משמירת התורה הוא ההשארות הנפש הבא לאדם אחר המות לאור באור החיים ... ולרמז זה היה מזבח קטרת כהיכל שהיה ענינו העלות העשן למעלה רמז לנפש הצדיק העולה למעלה ... והיות השכר הזה יותר יקר ועליון היה הכהן הגדול ביום הצום הנבחר בהכנסו לקדש הקדשים מוליך שם הקטרת ומניח לפני הארון והכרובים כאומר: "שובי נפשי למנוחיכי".

מה ההבדל ביניהם בטעם מזבח הקטרת ומה ההבדל בגישתם הכללית?
- ה. לא תעלו עליו קטרת זמ ומנחה ...

ספר החנוך בטעם מצות לא תעשה זו כבר כתבנו למעלה (כפרשת תרומה ומועתק בסאלון תרומה תש"ב) תשובה לשואל על צד הפשט על ענין בנין בית הקדוש לה והיות שם כלים יקרים; ואחרי זאת אין ליגע מחשבותינו במה שאינו צריך ולחפש טעם, למה יצוה האל לבל נקטיר במזבח הזהב כי אם קטרת טאם כן נתחייב לחפש, למה יצוה אותו להיות נרות במנורה שבעה ולא שמונה ועל הפרטים אין חקר לנו ולא תסיג בהן מחשבה לעולם. ואם תלחצני להטיב בפרטים עכ"פ אמר על צד הפשט ... שלא יהיה בפרטים טעם אחר אלא נאמר שלאחר שנתחייבנו לבנות בית ולעשות כלים נצטוינו בהם על צד אחד מן הצדדים ובא בהן אחד מן החשבונות שאי אפשר למעשה בלתי אחד מהם. ואולם לאחר שנצטוינו בהן בא הצווי לעטותה דרך קבע לעולם ולא נוסף ולא נגרע כי התוספת והגרוע במכוון בשלימות-קלקולי וכל מצותיו שלמות ותמימות. ואולם שמעתי, כי יש למקובלים בכל אחד מהן הפרטים טעמים נפלאים וסודות עמוקים.

מהי דעתו בטעם כלי המטבח?

תשובות או שאלות יש לטלוח לנחמה ליבוביץ, ירוסלים, קרית משה